

NORMA EHK/OSN FFV- 22
týkajúca sa obchodnej kvality

pre **ŠALÁTY, ENDÍVIU A ESKARIOL**

I. DEFINÍCIA PRODUKTU

Táto norma sa vzťahuje na:

- odrody (kultivary) šalátu:
- *Lactuca sativa L. var. capitata L.* (hlávkový šalát, vrátane krehkého a ‚ladového‘ šalátu),
- *Lactuca sativa L. var. longifolia Lam.* (rímky šalát),
- *Lactuca sativa L. var. crispa L.* (šalát listový) a
- krížencov týchto odrôd,
- odrody (kultivary) kučeravej endívie, vyšľachtené z druhu *Cichorium endivia L. var. crispum Lam.*,
- odrody (kultivary) eskariolu, vyšľachteného z druhu *Cichorium endivia L. var. latifolium Lam.*,

dodávané spotrebiteľovi v čerstvom stave.

Táto norma sa nevzťahuje na plodiny určené na priemyselné spracovanie, výrobky upravené ako jednotlivé listy alebo šaláty v kvetináčoch.

II. POŽIADAVKY NA KVALITU

Účelom normy je vymedziť požiadavky na kvalitu plodín na úrovni vývozu, po úprave a balení.

Avšak, ..pokiaľ sa norma uplatňuje na úrovniach nasledujúcich po vývoze, produkt môže vykazovať vzhľadom na požiadavky normy

- mierny nedostatok čerstvosti a turgidity (bunkového napätia),
- mierne znehodnotenie spôsobené ich vývinom a ich sklonom ku kazeniu

Držiteľ/predavač produktov nemôže vystaviť produkty alebo ponúknuť ich na predaj, alebo odoslať alebo predat' na trhu v žiadnom prípade inak než v súlade s touto normou. Držiteľ produktu je zodpovedný za dodržanie tohto súladu.

A. Minimálne požiadavky

Vo všetkých triedach, s výhradou osobitných ustanovení pre každú triedu a povolených odchýlok, plodiny musia byť:

- celé,
- zdravé; plodiny napadnuté hnilobou alebo poškodené do takej miery, že nie sú vhodné na spotrebu, sú vylúčené,

- čisté a orezané, t.j. prakticky bez znečistenia zeminou alebo iným pestovateľským substrátom a prakticky akýchkoľvek viditeľných cudzích látok,
- čerstvého vzhľadu,
- nezvädnuté,
- prakticky bez škodcov,
- prakticky bez poškodení spôsobených škodcami,
- nevybehnuté,
- bez nadmernej povrchovej vlhkosti,
- bez cudzieho pachu a/alebo chuti.

V prípade šalátu sa povoľuje červenkasté sfarbenie vyvolané nižšími teplotami pri raste, ak podstatne neovplyvňuje vzhľad plodiny.

Korene musia byť čisto odrezané tesne pod spodnými listami.

Plodiny musia byť normálne vyvinuté.

Vývoja a stav plodiny musí byť taký, aby umožnil:

- vydržať prepravu a manipuláciu a
- prísť na miesto určenia vo vyhovujúcom stave.

B. Klasifikácia

Plodiny sú zaradené do týchto troch vymedzených tried:

i) I. trieda

Plodiny v tejto triede musia mať dobrú kvalitu. Musia byť charakteristické pre danú odrodu alebo obchodný druh, najmä pokiaľ ide o farbu.

Plodiny musia byť tiež:

- dobre tvarované,
- pevné, pri zohľadnení spôsobu pestovania a druh plodiny,
- bez chýb alebo poškodení, ktoré ovplyvňujú použiteľnosť,
- bez poškodenia spôsobeného mrazom.

Hlávkový šalát musí mať celistvé, dobre vyvinuté srdiečko. Rýchlený hlávkový šalát môže mať malé srdiečko.

Šalát rímsky musí mať srdiečko, ktoré môže byť malé.

Endívia a eskariol musia mať srdiečkovú časť žltej farby.

ii) II. trieda

Táto trieda zahŕňa plodiny, ktoré nespĺňajú podmienky na zaradenie do I. triedy, ale spĺňajú ustanovené minimálne požiadavky.

Plodiny musia byť:

- dostatočne dobre tvarované,
- bez chýb a poškodení, ktoré podstatne ovplyvňujú použiteľnosť.

Povolené sú tieto chyby za predpokladu, že plodiny si zachovávajú základné vlastnosti pokiaľ ide o kvalitu, trvanlivosť a obchodnú úpravu:

- malé chyby vo sfarbení,
- malé poškodenia spôsobené škodcami.

Hlávkový šalát musí mať srdiečko, ktoré môže byť malé. V prípade rýchlého hlávkového šalátu je povolená neprítomnosť srdiečka.

Šalát rímsky nemusí mať srdiečko.

III. POŽIADAVKY NA VEĽKOSŤ

Veľkosť sa určuje podľa hmotnosti jedného kusu.

A. Minimálna hmotnosť

Minimálna hmotnosť triedy I. a II. je:

	Poľný	Rýchlý
Šalát hlávkový (okrem krehkého šalátu a šalátu ‚ľadového‘) a rímsky šalát (okrem šalátu typu ‚Little gem‘)	150 g	100g
Krehký šalát a šalát ‚ľadový‘	300 g	200 g
Listový šalát a šalát typu ‚Little gem‘	100 g	100 g
Endívia a eskariol	200 g	150 g

B. Vyrovnanosť

a) Šalát

Vo všetkých triedach nesmie byť rozdiel medzi najľahšími a najťažšími kusmi v každom balení väčší ako:

- 40 g, pokiaľ najľahší kus váži menej ako 150 g na kus,
- 100 g, pokiaľ najľahší kus váži 150 g až 300 g na kus,
- 150 g, pokiaľ najľahší kus váži 300 g až 450 g na kus,
- 300 g, pokiaľ najľahší kus váži viac ako 450 g na kus,

b) Endívia a eskariol

Vo všetkých triedach nesmie byť rozdiel medzi najľahšími a najťažšími kusmi v každom balení väčší ako 300 g.

IV. POVOLENÉ ODCHÝLKY

V každom balení sú prípustné odchýlky, pokiaľ ide o kvalitu a veľkosť plodín, ktoré nespĺňajú požiadavky pre danú triedu.

A. Odchýlka od kvality

i) I. trieda

10 percent z počtu kusov, ktoré nespĺňajú požiadavky tejto triedy, ale zodpovedajú požiadavkám II. triedy alebo výnimočne povoleným odchýlkam tejto triedy. **V rámci tejto tolerancie nie viac ako 1 percento z celkovej produkcie nemusí spĺňať požiadavky II triedy ani minimálne požiadavky. Plodiny napadnuté hnilobou alebo inak poškodené a tak nevhodné na spotrebu sú vylúčené.**

ii) II. Trieda

10 percent z počtu kusov, ktoré nespĺňajú požiadavky tejto triedy ani minimálne požiadavky, s výnimkou plodín napadnutých hnilobou alebo inak poškodených do tej miery, že nie sú vhodné na spotrebu. **Plodiny napadnuté hnilobou alebo inak poškodené a tak nevhodné na spotrebu sú vylúčené.**

B. Odchýlky od veľkosti

Vo všetkých triedach je povolená maximálna odchýlka 10 percent z počtu kusov, ktoré nespĺňajú požiadavky veľkosti, vážia však iba o 10 percent viac alebo menej, ako je príslušná veľkosť.

V. POŽIADAVKY NA OBCHODNÚ ÚPRAVU

A. Vyrovnanosť

Obsah každého balenia musí byť jednotný a musí obsahovať len plodiny rovnakého pôvodu, odrody alebo obchodného typu, kvality a veľkosti.

Zmes plodín zreteľne odlišných farieb, odrôd a/alebo obchodných typov môžu byť balené spolu v predajnej jednotke¹, za predpokladu, že sú rovnakej kvality (a, pre každú farbu, odrodu a/alebo obchodný typ, pôvodu.)

Viditeľná časť obsahu balenia musí reprezentovať celý obsah.

B. Balenie

Plodiny musia zabalené takým spôsobom, ktorý ich náležite chráni. **Obal musí byť primerane naplnený vzhľadom na veľkosť a typ balenia, bez prázdneho priestoru alebo???**

¹ Predajná jednotka by mala byť navrhnutá na kúpu vcelku.

Materiály použité vo vnútri balenia musia byť nové, čisté a takej kvality, aby sa nespôsobilo žiadne vonkajšie ani vnútorné poškodenie plodov. Používanie materiálov, najmä papiera alebo nálepiek, na ktorých sú uvedené obchodné údaje, je povolené za predpokladu, že potlač alebo označovanie sa vykoná pomocou netoxického atramentu alebo lepidla.

Balenia musia byť bez akýchkoľvek viditeľných cudzích látok.

VI. POŽIADAVKY NA OZNAČOVANIE

Na každom balení² musia byť písmenami zoskupenými na tej istej strane čitateľne a nezmazateľne vyznačené a zvonka viditeľne uvedené tieto údaje:

A. Identifikácia

Baliareň) Meno a adresa alebo
a/alebo) národnou autoritou oficiálne
odosielateľ) uznané kódové označenie.³

B. Druh plodiny

- ‚Šalát‘, ‚šalát Butterhead‘, ‚Batavia‘, ‚Krehký šalát (ľadový)‘, ‚Rímsky šalát‘, ‚Listový šalát‘ (alebo napr. prípadne ‚Dubový list‘, ‚Lollo bionda‘, ‚Lollo rossa‘, ‚Endivia‘ alebo ‚Eskariol‘ alebo iný zodpovedajúci názov, pokiaľ nie je obsah balenia viditeľný zvonku),
- prípadne ‚Little gem‘ alebo iný zodpovedajúci názov,
- označenie ‚rýchlený‘ alebo prípadne iné vhodné označenie,
- názov odrody (dobrovoľne)
- v prípade predajnej jednotky obsahujúcej zreteľne odlišné farby, odrody a/alebo obchodné typy plodín, ‚Zmes šalátov‘, alebo ekvivalentný názov. Ak plodiny nie sú viditeľné zvonku, farby, odrody alebo obchodné typy musia byť vyznačené na predajnej jednotke.

² Obalové jednotky prebalených produktov pre priamy predaj spotrebiteľovi nie sú predmetom tejto normy, ale musia spĺňať národné požiadavky na označovanie. Avšak označenie požadované touto normou musí byť uvedené na prepravných obaloch, ktoré obsahujú takéto obaly.

³ Národná legislatíva mnohých krajín vyžaduje explicitnú deklaráciu mena a adresy. Avšak v prípade, pokiaľ sa používa kódové označenie, označenie „baliareň a/alebo odosielateľ“ (alebo zodpovedajúca skratka) musí byť uvedené v tesnej blízkosti pri kódovom označení, a kódové označenie by malo byť uvedené podľa ISO 3166 (alfa) krajinným/oblastným kódom rozoznávajúcim krajinu, ak nie uvedená krajina pôvodu.

C. Pôvod plodín

- Krajina pôvodu a prípadne oblasť pestovania, alebo vnútroštátny, regionálny alebo miestny názov miesta.
- V prípade obchodného balenia obsahujúceho zmes zreteľne odlišných farieb, odrôd a/alebo obchodných typov plodín rozdielneho pôvodu, bude na ňom vyznačená každá krajina pôvodu, farba, odroda a/alebo príslušný obchodný typ.

D. Obchodné špecifikácie

- Trieda,
- Veľkosť vyjadrená v najmenej hmotnosti na kus alebo počtom kusov
- Čistá hmotnosť (dobrovoľne)

E. Úradná kontrolná značka (dobrovoľne)

Publikované 1961
Posledná revízia 2008